

RAPORT O STANIE
GMINY TOMASZÓW MAZOWIECKI
W ROKU 2020

Tomaszów Mazowiecki, 31 maja 2021 roku

Na podstawie art. 28 aa ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przedstawiam „Raport o stanie Gminy Tomaszów Mazowiecki w roku 2020”

Szanowni Mieszkańcy

Artykuł 28 aa ust.2 ww. ustawy określa zakres raportu, który obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy i budżetu obywatelskiego.

Raport obejmuje szerokie spektrum zadań i zagadnień, którymi na co dzień zajmuje się organ wykonawczy, czyli wójt gminy. Oczywiście nie da się wszystkiego opisać w najdrobniejszych szczegółach, raport musiałby liczyć kilkaset stron, dlatego dla bardziej zainteresowanych odsyłam do dokumentów na stronie internetowej gminy (www.gminatomaszowmaz.pl). Przedstawiony dokument jest pokłosiem realizacji najważniejszych zadań ujętych w strategii rozwoju gminy, uchwałach Rady Gminy i innych dokumentach i programach obowiązujących w roku 2020.

Wszystkie działania organu wykonawczego mają na celu równomierny i zrównoważony (zgodny z naturą) rozwój naszej wspólnoty gminnej i zaspokajanie najpilniejszych potrzeb mieszkańców. Ostatnie lata to okres intensywnego rozwoju infrastruktury technicznej, edukacyjnej, przedszkolnej, rekreacyjno- sportowej, ochrony środowiska i gospodarki przestrzennej. Oczywiście nie zapominamy o zdrowiu, bezpieczeństwie, opiece nad starszymi mieszkańcami i pomocy społecznej dla najbardziej potrzebujących.

Myślę, że zmiany jakie zachodzą w Gminie Tomaszów Mazowiecki, wpływają w znaczący sposób na rozwój cywilizacyjny naszej „małej ojczyzny” i poprawę życia codziennego jej obecnych mieszkańców, jak i kolejnych pokoleń.

Zapraszam do dogłębnej analizy raportu.

Franciszek Szmigiel
Wójt Gminy Tomaszów Mazowiecki

NAJWAŻNIEJSZE DOKUMENTY, KTÓRE WYZNACZAŁY KIERUNKI DZIAŁALNOŚCI I ROZWOJU SAMORZĄDU W ROKU 2020:

1. Strategia Rozwoju Gminy Tomaszów Mazowiecki na lata 2015-2020, przyjęta Uchwałą Rady Gminy Nr XIII/69/15 z dnia 20 sierpnia 2015 r.
2. Program Gospodarowanie Mieszkaniowym Zasobem Gminy na lata 2015-2020 Uchwałą Rady Gminy nr VIII/35/15 z dnia 24 marca 2015 r.

CHARAKTERYSTYKA GMINY

Tomaszów Mazowiecki – gmina wiejska – położona w województwie łódzkim, powiecie tomaszowskim z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim.

Gmina ma obszar 151,3 km² (14,75% powierzchni powiatu),

w tym:

użytki rolne – 45%

użytki leśne – 44%

W południowo - wschodniej części gminy, gdzie lasy stanowią 62% powierzchni, znajdują się 2 parki krajobrazowe – Sulejowski i Spalski, obszar chroniony Natura 2000 w Ciebłowicach Małych oraz 3 rezerwy przyrody w Sługolicach, „Jeleniu” i Twardej.

Demografia przedstawia się następująco:

Opis	Dane na 31.12.2020 r.					
	Ogółem		Kobiety		Mężczyźni	
jednostka	Osób	%	osób	%	osób	%
populacja	11104	100	5705	51,37	5399	48,63
	Spadek o 27 osób w stosunku do roku ubiegłego		Stan nie zmienił się w stosunku do roku ubiegłego		Spadek o 27 osób w stosunku do roku ubiegłego	

Gęstość zaludnienia (mieszkańców na km ²)	73,32	100%				
---	-------	------	--	--	--	--

Ostateczny kształt administracyjny gmina otrzymała w 1975 r, a w jej skład wchodzi 25 miejscowości.

Tabela z nazwami miejscowości i liczba mieszkańców:

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców	Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców
1.	Cekanów	273 ↑ 7	14.	Niebrów	383 ↓ 3
2.	Chorzęcín	276 ↓ 1	15.	Sługocice	340 bz
3.	Cieblówice Małe	76 ↓ 4	16.	Smardzewice	1952 ↓ 20
4.	Cieblówice Duże	625 ↓ 9	17.	Świńsko	95 ↑ 2
5.	Dąbrowa	227 ↓ 6	18.	Swolszewice Małe	395 ↑ 1
6.	Godaszewice	203 ↑ 6	19.	Tresta	281 ↓ 10
7.	Jadwigów	205 ↑ 1	20.	Twarda	636 ↑ 11
8.	Karolinów	173 ↑ 3	21.	Wąwał	1147 ↓ 20
9.	Kolonia Zawada	342 ↓ 5	22.	Wiaderno	804 ↑ 12
10.	Komorów	601 ↓ 1	23.	Zaborów Pierwszy	419 ↓ 10
11.	Kwiatkówka	199 ↓ 1	24.	Zaborów Drugi	295 ↑ 6

12.	Łagiewniki	67 ↓ 5	25.	Zawada	609 ↓ 6
13.	Łazisko	481 ↓ 4	26.	Ogółem	11 104

Gmina Tomaszów Mazowiecki sąsiaduje z następującymi gminami:

- Inowódz, Lubochnia, Ujazd, Tomaszów Mazowiecki (miasto) – powiat tomaszowski
- Sławno, Mniszków – powiat opoczyński
- Wolbórz – powiat piotrkowski.

ZABYTKI

- Zespół Klasztorno - Kościelny Ojców Franciszkanów z XVII wieku w Smardzewicach,
- dwór z II poł. XIX wieku w Kwiatkówce,
- zespół stanowisk archeologicznych z okresu wpływów rzymskich w Ciebłowicach Dużych i Małych.

OPIS GMINY

W zakresie sfery przestrzennej gmina Tomaszów Mazowiecki wyróżnia się bogactwem zasobów i walorów naturalnych. Zaliczana jest do strategicznych rejonów (Obszar Funkcjonalny Budowlano – Ceramiczny), ze względu na złoża piasków kwarcowych. Dużą zaletą jest położenie nad rzeką Pilicą i Zalewem Sulejowskim, który przyciąga miłośników wypoczynku i fanów sportów wodnych. Charakteryzuje się korzystnym położeniem komunikacyjnym - 50 km od Łodzi, przy ważnej drodze ekspresowej S 8 i w pobliżu autostrady A1. Pozwala to na tworzenie przestrzeni dla inwestorów i nowe inwestycje. Gmina stwarza dogodne warunki dla osiedlania się nowych mieszkańców, poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej i społecznej, aby miejsce zamieszkania nie kojarzyło się tylko z tzw. „sypialnią”, ale stanowiło przestrzeń, w której realizowana jest większość aktywności poza zawodowych. Jednym zdaniem może to określić hasło:

Gmina Tomaszów Mazowiecki

i wiele możliwości...

UCHWAŁY RADY GMINY TOMASZÓW MAZOWIECKI

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. rada odbyła 14 sesji, w tym 5 sesji nadzwyczajnych zwołanych na wniosek Wójta Gminy Tomaszów Mazowiecki, pozostałe 9 sesji, były sesjami zwyczajnymi, zwołanymi przez Przewodniczącą Rady.

W omawianym okresie rada podjęła 87 uchwał decydujących o funkcjonowaniu gminy. Sposób realizacji uchwał istotnych z punktu widzenia funkcjonowania gminy odzwierciedla niniejszy raport. Szczegółowo z tematyką uchwał można się zapoznać na stronie internetowej Gminy Tomaszów Mazowiecki (www.bip.gminatomaszowmaz.pl).

FINANSE GMINY

Podstawą gospodarki finansowej gminy Tomaszów Mazowiecki w 2020 roku był budżet ustalony Uchwałą Nr XXI/112/19 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2020, po zmianach dokonanych w trakcie roku uchwałami Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki oraz zarządzeniami Wójta, w ramach posiadanych uprawnień.

Plan i wykonanie budżetu Gminy według stanu na 31 grudnia 2020 r. przedstawia tabela poniżej:

**REALIZACJA BUDŻETU GMINY TOMASZÓW MAZOWIECKI WG STANU NA
DZIEŃ
31 GRUDNIA 2020 R.**

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	Realizacja w %
DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	70 227 401,50	67 585 881,48	96,24
<i>Dochody bieżące, w tym:</i>	58 690 380,84	57 094 481,91	97,28
dochody z tytułu podatku od nieruchomości	6 900 980,00	5 685 447,47	82,39
dochody z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (PIT i CIT)	14 389 949,00	14 142 605,08	98,28
<i>Dochody majątkowe, w tym:</i>	11 537 020,66	10 490 399,57	90,93
dochody ze sprzedaży majątku	100 000,00	26 390,00	26,39
WYDATKI, z tego:	75 346 449,87	68 165 240,94	90,47
<i>Wydatki bieżące</i>	52 677 293,07	47 607 835,92	90,38
<i>Wydatki majątkowe</i>	22 669 156,80	20 557 405,02	90,68
WYNIK BUDŻETU (nadwyżka+/-deficyt-)	-5 119 048,37	-579 359,46	11,32
NADWYŻKA OPERACYJNA Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	6 013 087,77	9 487 645,99	157,78
PRZYCHODY OGÓŁEM, z tego:	8 153 459,33	5 494 438,29	67,39
pożyczki i kredyty	4 107 360,29	1 594 537,00	38,82
wolne środki	4 046 099,04	3 895 901,29	96,29
spłata udzielonych pożyczek	0,00	4 000,00	
ROZCHODY OGÓŁEM, z tego:	3 034 410,96	2 588 042,96	85,29
spłata pożyczek i kredytów	2 999 410,96	2 559 042,96	85,32
udzielone pożyczki	35 000,00	29 000,00	82,86

Rok 2020 był szczególnym rokiem pod względem realizacji budżetu, ze względu na panującą pandemię spowodowaną wirusem SARS-CoV-2.

Z jednej strony, tej dochodowej, zmniejszeniu uległy wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatków lokalnych (głównie od nieruchomości), ale także wpłynęły środki z RFIL (Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych) na realizację inwestycji oraz z budżetu UE na zakup laptopów do zdalnej nauki – był to wynik wprowadzania różnych „tarczy”, których celem było przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii w gospodarce.

Z drugiej strony, tej wydatkowej, pojawił się nowy rodzaj wydatków – związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2. I tak, w ramach wydatków związanych z zarządzaniem kryzysowym zakupiono środki ochrony indywidualnej – zarówno dla mieszkańców, pracowników jak i dla personelu powiatowego szpitala (m.in. maseczki, przyłbice, płyny dezynfekujące czy kombinezony ochronne), wyposażono budynki użyteczności publicznej w dozowniki czy bariery ochronne, zakupiono laptopy do zdalnej pracy urzędników (dostosowanie miejsc pracy do wymogów reżimu sanitarnego oraz rządowych zaleceń), przekazano dotację na sprzęt do tlenoterapii dla szpitala, wyposażono strażaków ochotników w specjalne kombinezony. Pracownicy jednostek gminnych stanęli przed dużym wyzwaniem – z jednej strony konieczność sprawowania opieki nad małoletnimi dziećmi (zamknięte placówki) lub konieczność odbycia kwarantanny, a z drugiej większy wysiłek wkładany w realizację służbowych zadań – głównie z uwagi na utrudniony kontakt z innymi podmiotami, w tym publicznymi. Należy wspomnieć, że urząd przyjmował przez cały czas petentów – w zmienionej, restrykcyjnej pod względem sanitarnym, formule. Nauczanie zdalne w szkołach czy zamknięcie świetlic wiejskich nie spowodowało znacznych oszczędności w budżecie – głównym składnikiem kosztów tych jednostek są wynagrodzenia, które były wypłacane. Jednak, pomimo pandemii, dołożono wszelkich starań, aby zaplanowane zadania na rok 2020 zrealizować w możliwie największym zakresie.

Wskaźniki obrazujące sytuację finansową gminy

I. DOCHODY

a) *Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem*

$$57\,094\,481,91 / 67\,585\,881,48 = 84,47\%$$

b) *Udział dochodów własnych* w dochodach ogółem*

$$37\,424\,668,09 / 67\,585\,881,48 = 55,37\%$$

**dochody własne=dochody ogółem pomniejszone o subwencję ogólną i dotacje*

c) *Dochody ogółem na 1 mieszkańca*

$$67\,585\,881,48 / 11\,104 = 6\,086,62 \text{ zł}$$

II. WYDATKI

a) *Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodnymi od wynagrodzeń*

$$15\,393\,645,16 / 47\,607\,835,92 = 32,33\%$$

b) *Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem*

$$20\,557\,405,02 / 68\,165\,240,94 = 30,15\%$$

c) *Wydatki majątkowe na 1 mieszkańca*

$$20\,557\,405,02 / 11\,104 = 1\,851,35 \text{ zł}$$

III. MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNE I PŁYNNOŚĆ FINANSOWA

a) *Wskaźnik samofinansowania – udział nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych w wydatkach majątkowych*

$$(9\ 487\ 645,99+10\ 490\ 399,57) / 20\ 557\ 405,02 = 97,18\%$$

Wartość wskaźnika wskazuje stopień, w jakim Gmina finansuje inwestycje środkami własnymi, czyli zdolność do samofinansowania.

b) *Udział nadwyżki operacyjnej* w dochodach ogółem*

$$9\ 487\ 645,99 / 67\ 585\ 881,48 = 14,03\%$$

**nadwyżka operacyjna=dochody bieżące pomniejszone o wydatki bieżące*

Wskaźnik ten określa stopień, w jakim Gmina mogłaby zaciągnąć nowe zobowiązania, w stosunku do osiąganych dochodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym większe możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększania wydatków bieżących.

c) *Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem*

$$(9\ 487\ 645,99+26\ 390,00) / 67\ 585\ 881,48 = 14,07\%$$

Ujemna wartość wskaźnika wskazuje na brak nadwyżki operacyjnej, a osiągnięte dochody ze sprzedaży majątku nie wystarczają na pokrycie deficytu operacyjnego.

d) *Nadwyżka operacyjna na 1 mieszkańca*

$$9\ 487\ 645,99 / 11\ 104 = 854,43\ \text{zł}$$

IV. ZADŁUŻENIE

a) *Udział zadłużenia w dochodach ogółem*

$$22\ 784\ 618,36 / 67\ 585\ 881,48 = 33,71\%$$

b) *Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia **

$$2\ 816\ 996,48 / 67\ 585\ 881,48 = 4,16\%$$

**obsługa zadłużenia=spłata rat kapitałowych wraz z odsetkami*

c) *Obciążenie dochodów własnych obsługą zadłużenia*

$$2\ 816\ 996,48 / 37\ 424\ 668,09 = 7,52\%$$

d) *Zadłużenie na 1 mieszkańca*

$$22\ 784\ 618,36 / 11\ 104 = 2\ 051,92\ \text{zł}$$

V. AKTYWNOŚĆ W POZYSKIWANIU POZABUDŻETOWYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA GMINNYCH POTRZEB

a) *Środki z UE w dochodach ogółem*

$$5\ 104\ 059,25 / 67\ 585\ 881,48 = 7,55\%$$

b) *Środki z UE na 1 mieszkańca*

$$5\ 104\ 059,25 / 11\ 104 = 459,65\ \text{zł}$$

c) Środki zewnętrzne krajowe w dochodach ogółem

6 137 531,73 / 67 585 881,48 = 9,08%

d) Środki zewnętrzne krajowe na 1 mieszkańca

6 137 531,73 / 11 104 = 552,73 zł

ANALIZA PORÓWNAWCZA

	wyszczególnienie	rok		
		2018	2019	2020
podstawowe wielkości	<i>dochody ogółem</i>	56 846 301,56	67 039 680,79	67 585 881,48
	<i>dochody bieżące</i>	48 533 561,01	55 182 233,45	57 094 481,91
	<i>dochody majątkowe</i>	8 312 740,53	11 857 447,34	10 490 399,57
	<i>wydatki ogółem</i>	70 420 071,20	63 200 608,62	68 165 240,94
	<i>wydatki bieżące</i>	44 063 977,11	44 226 193,20	47 607 835,92
	<i>wydatki majątkowe</i>	26 356 094,09	18 974 425,42	20 557 405,02
	<i>nadwyżka operacyjna</i>	4 469 583,90	10 956 050,25	9 487 645,99
	<i>dochody ze sprzedaży majątku</i>	12 650,00	190 316,00	26 390,00
	<i>dochody własne</i>	25 889 411,82	40 204 439,78	37 424 668,09
	<i>środki z budżetu UE</i>	8 015 898,91	11 423 869,17	5 104 059,25
	<i>środki zewnętrzne krajowe</i>	478 597,18	1 545 539,04	6 137 531,73
	<i>wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń</i>	14 154 272,61	14 690 823,10	15 393 645,16
	<i>wydatki na Fundusz Sołecki</i>	417 346,11	511 069,41	515 387,28
	<i>splata rat kapitałowych</i>	2 036 055,34	4 052 675,54	2 559 042,96
	<i>wydatki na obsługę długu (odsetki)</i>	363 512,31	474 689,23	257 953,52
	<i>zadłużenie</i>	25 512 842,86	23 749 124,32	22 784 618,36
	<i>liczba mieszkańców</i>	11 093	11 131	11 104
wskaźniki	<i>udział dochodów bieżących w dochodach ogółem</i>	85,38%	82,31%	84,47%
	<i>udział dochodów własnych w dochodach ogółem</i>	45,54%	59,97%	55,37%
	<i>dochody ogółem na 1 mieszkańca</i>	5 124,52 zł	6 022,79 zł	6 086,62 zł

<i>obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń</i>	32,12%	33,22%	32,33%
<i>udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem</i>	37,43%	30,02%	30,15%
<i>wydatki majątkowe na 1 mieszkańca</i>	2 375,92 zł	1 704,65 zł	1 851,35 zł
<i>wskaźnik samofinansowania</i>	48,50%	120,23%	97,18%
<i>udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem</i>	7,86%	16,34%	14,03%
<i>udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem</i>	7,88%	16,63%	14,07%
<i>nadwyżka operacyjna na 1 mieszkańca</i>	402,92 zł	984,28 zł	854,43 zł
<i>udział zadłużenia w dochodach ogółem</i>	44,88%	35,43%	33,72%
<i>obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia</i>	4,22%	6,75%	4,16%
<i>obciążenie dochodów własnych obsługą zadłużenia</i>	9,27%	11,26%	7,52%
<i>zadłużenie na 1 mieszkańca</i>	2 299,90 zł	2 133,60 zł	2 051,92 zł
<i>środki z UE w dochodach ogółem</i>	14,10%	17,04%	7,55%
<i>środki z UE na 1 mieszkańca</i>	722,61 zł	1 026,31 zł	459,65 zł
<i>środki zewnętrzne krajowe w dochodach ogółem</i>	0,84%	2,31%	9,08%
<i>środki zewnętrzne krajowe na 1 mieszkańca</i>	43,14 zł	138,85 zł	552,73 zł

Odnotowany wzrost zarówno dochodów jak i wydatków bieżących dotyczy zadań zleconych; dochody własne uległy obniżeniu o prawie 7% w stosunku do roku poprzedniego. Duży wpływ na poziom wykonania dochodów w roku 2020 miały środki z Rządowego Funduszu Inwestycji

Lokalnych, które gmina otrzymała w wysokości 3 042 730,00 zł, co stanowi 4,50% dochodów wykonanych ogółem. Kończąca się perspektywa finansowa budżetu UE na lata 2013-2020 ma swoje odzwierciedlenie w poziomie środków z budżetu UE w budżecie gminy. Udział tych środków w dochodach ogółem uległ zmniejszeniu z 17,04% w roku 2019 do poziomu 7,52% w roku 2020.

Na uwagę zasługuje kwota wykonanych wydatków bieżących, która (po uwzględnieniu wzrostu wydatków bieżących na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej) jest utrzymana na tym samym poziomie od 2018 roku. Wydatki majątkowe, w prezentowanych latach, stanowią ponad 30% wydatków ogółem.

Nadwyżka operacyjna, która jest bardzo ważną wielkością przy ustalaniu indywidualnego wskaźnika spłaty zadłużenia, jest utrzymana na wysokim poziomie. Zadłużenie gminy w stosunku do dochodów spadło z 35,43% w roku 2019 do poziomu 33,72% w roku 2020.

Gmina pozyskuje środki zewnętrzne na realizację zadań, zarówno z budżetu krajowego, jak i Unii Europejskiej. Udział tych środków w dochodach ogółem nie przekracza 20%, i w roku 2020 spadł w porównaniu do roku poprzedniego o 2,72 pp.

Dochody na 1 mieszkańca wzrosły o 63,83 zł w porównaniu do roku poprzedniego, a zadłużenie zmalało o 81,68 zł.

Analizując powyższe wielkości, wyraźnie widać, że Gmina jest w dobrej kondycji finansowej, która pozwala realizować odważne inwestycje, stwarzając dzięki temu większe możliwości dalszego rozwoju. Jednakże zauważyć trzeba, że zmiana struktury dochodów, polegająca na zastępowaniu dochodów własnych strumieniami dotacji i subwencji z budżetu państwa, może w przyszłości skutkować brakiem możliwości rozwoju gminy w wybranych przez siebie kierunkach.

PROMOCJA

Formy promocji: portal internetowy, radio, prasa, publikacje, patronaty, wydawanie biuletynu informacyjnego gminy, udział przedstawicieli gminy w imprezach o charakterze kulturalnym oraz sportowym na szczeblu powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym. Gmina Tomaszów Mazowiecki w 2020 r. promowała aktywny sposób spędzania czasu, lokalny folklor oraz tereny inwestycyjne. W związku z tymi działaniami poniosła koszty w wysokości 128 058,57 zł.

MIESZKAŃCY GMINY

W okresie od początku do końca 2020 r. liczba mieszkank i mieszkańców zmniejszyła się o 27 osób, przez co na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosiła 11 104 osób, w tym 5 705 kobiet i 5 399 mężczyzn. Warto zaznaczyć, że w porównywalnym okresie w latach 2018 – 2019 (dane z raportu za rok 2019) liczba mieszkańców zwiększyła się o 38 osób.

W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych liczba mieszkańców na 31 grudnia 2020 r. przedstawiała się następująco:

- liczba kobiet w wieku (15 lat i mniej) wynosiła 1002, a liczba mężczyzn - 1044,
- liczba kobiet w wieku (16 - 60 lat) wynosiła 3396, a liczba mężczyzn w wieku (16 - 65) wynosiła 3746,
- liczba kobiet w wieku powyżej 60 roku życia wynosiła 1307, a liczba mężczyzn powyżej 65 roku życia: 609.

W stosunku do początku roku można zauważyć:

- liczba kobiet w wieku (15 lat i mniej) zmniejszyła się o 17 osób, a liczba mężczyzn zmniejszyła się o 29 osób,
- liczba kobiet w wieku (16 - 60 lat) zmniejszyła się o 1 osobę, a liczba mężczyzn w wieku (16 - 65) zmniejszyła się o 22 osoby;
- liczba kobiet w wieku powyżej 60 roku życia zwiększyła się o 18 osób, a liczba mężczyzn powyżej 65 roku życia zwiększyła się o 24 osoby;

Liczba zameldowanych cudzoziemców na dzień 31.12.2020 wynosiła 39 osoby.

Zgony: 31.12.2017: 102
31.12.2018: 111
31.12.2019; 111
31.12.2020; 133

Urodzenia: 31.12.2017: 146
31.12.2018: 124
31.12.2019: 106
31.12.2020: 110

Liczba osób, które się zameldowały w 2017 r. - pobyt stały: 208 (184 spoza gminy; 36 z gminy)
2018 r. - 280 (209 z poza gminy, 69 przemeldowań w obrębie gminy), w 2019 r. – 256 (201 z poza gminy, 55 przemeldowań w obrębie gminy), z 2020 r. – 111 – pobyt stały

ZDROWIE

Profilaktyka zdrowotna zajmuje ważne miejsce w dziedzinie zdrowia publicznego, dlatego zachęcamy naszych mieszkańców do korzystania

z wszelkich oferowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia bezpłatnych usług medycznych i badań profilaktycznych. Celem tych działań jest podnoszenie świadomości zdrowotnej mieszkańców, a w konsekwencji zachęcanie ich do bezpośredniego wzięcia udziału w badaniach profilaktycznych.

Świadczenia w zakresie Podstawowej Opieki Zdrowotnej dla mieszkańców gminy Tomaszów Mazowiecki udzielają:

- NZOZ Przychodnia Rodzinna w Smardzewicach
- NZOZ Centrum Medyczne „Almed” – w Zawadzie
- NZOZ „MED KOM” filia w Komorowie
- NZOZ „BIAMED” Tomaszów Maz. ul. Wilcza 29/31

Dbając o zdrowie mieszkańców gmina podjęła następujące działania:

1. Powierzyła Gminie Miasto Tomaszów Mazowiecki wykonanie zadania publicznego z zakresu ochrony zdrowia polegającego na objęciu opieką rehabilitacyjną dzieci z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności z terenu gminy, realizowanego przez Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych w Tomaszowie Mazowieckim. W ramach porozumienia ze świadczeń rehabilitacyjnych skorzystało 230 dzieci. Wykonanych zostało 1621 zabiegów na sumę 32 420,00 zł.

2. Zawarła umowę z Przychodnią Rodziną M. Kuśmierski, M. Szymański w Smardzewicach na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, w rodzaju rehabilitacja lecznicza, dla mieszkańców gminy na kwotę 100 000 zł. Ze świadczeń zdrowotnych skorzystało 410 osób.

3. Zawarła umowę z Tom-Med. J. Zatyka Spółka Jawna ul. Jana Pawła II 6 97-200 Tomaszów Mazowiecki. Przedmiotem umowy było udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, w rodzaju protetyka stomatologiczna dla mieszkańców gminy Tomaszów Mazowiecki w Przychodni Rodzinnej w Smardzewicach na kwotę 20 000 zł. Z ww. usług skorzystało 14 osób.

4. Na terenie gminy Tomaszów Mazowiecki prowadził działalność punkt apteczny w miejscowości Smardzewice.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

W 2020 roku zostało zaopiniowanych i wydanych 13 postanowień odnośnie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, zgodnie z uchwałą nr LXII/372/18 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki.

W 2020 roku wydano łącznie 9 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, z czego: w detalu 6 zezwoleń tj:

- po dwa zezwolenia na sprzedaż piwa, napojów alkoholowych o zawartości alkoholu pow. 4,5% do 18 % (z wyjątkiem piwa) i na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%,

w gastronomii 2 zezwolenia, w tym:

- 1 zezwolenie na sprzedaż piwa,

- 2 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18%,

Na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki w 2020 r. 37 podmiotów prowadziło w 46 punktach sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych tj.:

- w detalu w 26 punktach,

- w gastronomii w 13 punktach.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Program określa działania realizowane w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gmina prowadzi szereg inicjatyw mających na celu zapobieganie negatywnym zjawiskom alkoholizmu, adresowanych do całej społeczności. Celami, które zostały założone do wykonania w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Tomaszów Mazowiecki były:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom z problemami alkoholowymi, ochrona przed przemocą w rodzinie;
- Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z grupy ryzyka
- Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży:
- pozalekcyjne zajęcia sportowe,
- programy i warsztaty profilaktyczne realizowane w świetlicach wiejskich i szkołach
- dofinansowanie działalności świetlic wiejskich, w których są realizowane zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.

- finansowanie szkoleń specjalistycznych dla pracowników świetlic, członków GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień
- Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń abstynenckich, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez udzielanie dotacji
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GKRPA została powołana na podstawie art. 41 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Realizowała zadania wyznaczone w ww. ustawie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w szczególności:

- Zaopiniowała i wydała 9 postanowień odnośnie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, zgodnie z uchwałą nr LXII/372/18 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki.
- Komisja odbyła 13 posiedzeń, na których rozpatrzyła 10 wniosków o podjęcie działań odnośnie leczenia odwykowego.
- podejmowała czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego
- kierowała osoby na badanie diagnostyczne do lekarza i psychologa biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – 2 osoby.
- kierowała osoby uzależnione, a nie wykazujących inicjatywy do dobrowolnego podjęcia działań celem ograniczenia nadużywania alkoholu do sądu – 1 osoba.

SPORT

Aktywność sportowa jest ważnym elementem zagospodarowania czasu wolnego młodzieży z terenu gminy. Mieszkańcy mają do dyspozycji kilkanaście obiektów sportowych na powietrzu i kilka sal sportowych.

- Gmina Tomaszów Mazowiecki w celu wsparcia utalentowanej sportowo młodzieży, docenienia i uznania osiągnięć sportowych oraz zachęcenia do stałego podnoszenia umiejętności i poziomu sportowego, przyznała w 2019 roku 2 nagrody za osiągnięcia sportowe o randze krajowej i międzynarodowej.

- Aby zapewnić mieszkańcom gminy odpowiednie warunki do rozwijania pasji sportowych, w okresie jesienno- zimowym wynajmowała hale sportowe: w Tomaszowie Mazowieckim w Zespole Szkolno- Przedszkolnym Nr 7, Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 3 i w Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji w Ujeździe na cele sportowo rekreacyjne dla mieszkańców gminy.

Współpraca z Organizacjami Pozarządowymi

W Gminie Tomaszów Mazowiecki uchwalony został Uchwałą Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki Nr XXXIII/187/20 roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2021. Celem głównym dokumentu jest realizacja jednego z zadań własnych gminy – współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Głównym celem programu jest wzmocnienie partnerstwa lokalnego pomiędzy gminą, a organizacjami pozarządowymi, które ma służyć zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej.

Program obejmuje następujące cele:

- 1) integracja lokalnych organizacji pozarządowych,
- 2) wzmocnienie kwalifikacji osób zaangażowanych w działalność organizacji pozarządowych w szczególności poprzez organizowanie szkoleń,
- 3) promowanie rozwoju działalności społecznej,
- 4) tworzenie warunków do wyrównywania szans różnych grup społecznych,
- 5) zapobieganie wykluczeniu społecznemu,

Współpraca pomiędzy Gminą Tomaszów Mazowiecki, a organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy. Finansowa współpraca obejmuje zlecenie realizacji zadań publicznych w formie wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. W 2020 roku ze względu na pandemię COVID 19 i bardzo ograniczoną działalność organizacji pozarządowych nie zostały ogłoszone otwarte konkursy ofert na wsparcie zadania publicznego w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

Pozafinansowa współpraca obejmuje m.in. konsultowanie projektów uchwał; wzajemne informowanie o kierunkach planowanej działalności; udzielanie informacji pomocy merytorycznej przez pracowników urzędu.

Przyjęty Uchwałą Nr XIX/97/2019 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 29 listopada 2019 r. „Wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami

prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2020 – 2021” określił cele, zasady, zakres oraz formy współpracy Gminy.

Ogólna kwota wydatkowana przez Gminę Tomaszów Mazowiecki na wspieranie zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym w 2020 roku wyniosła 23 000,00 zł.

W ramach realizacji Programu Wójt Gminy Tomaszów Mazowiecki ogłosił otwarty konkursy ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu ratownictwa wodnego na wodach Zalewu Sulejowskiego przylegającego do terenu dzierżawionego przez Gminę Tomaszów Mazowiecki oraz na zadania z zakresu sportu.

W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego udzielono z budżetu Gminy Tomaszów Mazowiecki dotacji dla:

- 1) Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Tomaszowie Mazowieckim - w wysokości 15 000,00 zł.
- 2) WKS Kawaleria Tomaszów Mazowiecki - w wysokości 2 000,00 zł.
- 3) Klub Sportowy Diabło Wąwał - w wysokości 6000,00 zł.

POMOC SPOŁECZNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w 2020 roku objął pomocą społeczną w formie świadczeń w ramach zadań zleconych i zadań własnych oraz w postaci pracy socjalnej 200 rodzin, w których są 434 osoby, co stanowi 4,64 % ogółu mieszkańców gminy.

Na dzień 1 stycznia 2020 r. 366 rodzin otrzymywało zasiłki rodzinne wraz z dodatkami na dzieci, a na dzień 31 grudnia 2020 r. 313 rodzin. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, wynosiła na początek roku 716, a na koniec roku 624 osoby. Kwota świadczeń rodzinnych w 2020 r. wyniosła 2 018 561,43 zł, kwota świadczeń pielęgnacyjnych wyniosła 1 073 469,00 zł, kwota zasiłków pielęgnacyjnych wyniosła 916 480,00 zł.

Na początek 2020 r. 1385 rodzin pobierało świadczenie wychowawcze 500 +, a na koniec 2020 r. 1418 rodzin. Na początek roku 2020 na 2161 dzieci wypłacane było to świadczenie, a na koniec roku 2020 na 2205 dzieci. Ogólny koszt zrealizowanego zadania za 2020 r. wyniósł 13 499 163,46 zł.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. 42 rodziny wielodzietne otrzymały Kartę Dużej Rodziny.

W 2020 roku opłaciliśmy pobyt 15 osób w domach pomocy społecznej na łączną kwotę 388 643,48 zł.

W 2020 roku 1 osoba otrzymała jednorazowe świadczenie „Za życiem” na kwotę 4.000,00 zł.

W okresie od 1 lipca 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku 1558 dzieci otrzymało świadczenie na podstawie rządowego programu „Dobry Start” na kwotę 467 400,00 zł.

Powody przyznawania pomocy rodzinom korzystającym z funduszy tutejszego ośrodka w 2020 r. były następujące:

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	62	99
sieroctwo	0	0
bezdomność	4	4
potrzeba ochrony macierzyństwa	30	151
w tym wielodzietność	24	127
bezrobocie	60	128
niepełnosprawność	107	196
długotrwała lub ciężka choroba	61	103
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	32	113
w tym rodziny niepełne	19	50
rodziny wielodzietne	12	62
alkoholizm	46	83
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1

Głównym problemem społecznym jest mała aktywność zawodowa osób korzystających ze wsparcia GOPS. Związana ona jest z niewystarczającym poziomem wykształcenia, brakiem kwalifikacji zawodowych oraz niskimi aspiracjami zawodowymi i osobistymi. Skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodzin i niskie poczucie własnej wartości. Brak środków niezbędnych do życia spowodowany bezrobociem wśród klientów pomocy społecznej uniemożliwia im realizację celów osobistych i zawodowych, a także prowadzi do zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego całych rodzin.

Rok 2020 był dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Działania te są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Działania były realizowane poprzez:

1. prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej;
2. podejmowanie działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększenia ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu swoich trudnych sytuacji życiowych;
3. wdrażanie nowego modelu GOPS związanego z:
  - a) podnoszeniem jakości usług kierowanych do różnych grup społecznych we współpracy z partnerami publicznymi i niepublicznymi;
  - b) profesjonalizacją pracy socjalnej;
  - c) dostosowywaniem oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, technik i narzędzi (usługa asystenta rodziny)
  - d) zwiększeniem współpracy z innymi podmiotami na poziomie lokalnym;
  - e) intensyfikacją współpracy z organizacjami pozarządowymi;
  - f) dokonywaniem ewaluacji pracy jednostki;
  - g) monitorowaniem funkcjonowania jednostki;
4. wspomaganie funkcjonowania rodzin wieloproblemowych, z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez rozwój specjalistycznego systemu wsparcia rodziny-asystent rodziny;
5. podejmowanie działań w partnerstwie lokalnym i stworzenie zintegrowanego systemu współpracy organizacji pozarządowych, podmiotów prywatnych i samorządu oraz włączenie w system wzajemnych relacji osób i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
6. wspieranie aktywności i rozwijanie różnorodnych form wsparcia środowiskowego dla osób i środowisk ryzyka wykluczenia społecznego, rodzin z osobami niepełnosprawnymi, osób starszych, przewlekle chorych.

DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

Stan infrastruktury i działania inwestycyjne w roku 2020

Infrastruktura wodociągowa:

- łączna długość sieci wodociągowych wynosi: **145,58 km**,
- w roku 2020 wykupiono od mieszkańców **1,2 km sieci wodociągowej, o wartości 104 307 zł**
- łączna liczba przyłączy wodociągowych wynosi: **4425 szt.**,
- w roku 2020 wybudowano **109** przyłączy,
- stopień zwodociągowania gminy na koniec 2020r. wynosi – **99 %**,
- woda pozyskiwana jest w 7 ujęciach: Cekanów, Chorzęcin, Cieślówice Duże, Łazisko, Swolszewice Małe, Smardzewice i Wiaderno
- sprzedaż wody w 2020 r. wyniosła **533 tys./m³ za 2 mln. zł**
- liczba awarii wodociągowych w 2020 r. wyniosła: **15**.

Infrastruktura ściekowa:

I. Na koniec 2020 r. łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej (kolektory grawitacyjne i tłoczne) w Gminie Tomaszów Mazowiecki wyniosła 127,02 km

II. Na koniec 2019 r. łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej (kolektory grawitacyjne i tłoczne) w Gminie Tomaszów Mazowiecki wyniosła 114,726 km.

III. W 2020 r. wybudowano 12,29 km sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej i tłocznej, o wartości 9.253.000,00 zł:

- w części miejscowości Jadwigów. Wykonano kanalizację grawitacyjną o długości 1,908 km, i kanalizację tłoczną o długości 1,618 km oraz dwie tłocznie ścieków. Wartość prac 1.644.860,83 zł. Zadanie dofinansowano ze środków WFOŚiGW w Łodzi.
- w części miejscowości Twarda i Tresta. Wykonano kanalizację grawitacyjną o dł. 1,64 km oraz kanalizację tłoczną o dł. 1,50 km. Wartość robót wykonanych w 2020 r. wyniosła 3.298.514,86 zł. Zadanie dofinansowano ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz WFOŚiGW w Łodzi.
- w części miejscowości Swolszewice Małe. Wykonano kanalizację grawitacyjną o dł. 3,418 km i kanalizację tłoczną o dł. 2,205 km oraz dwie tłocznie ścieków. Wartość robót wykonanych w 2020 r. wyniosła 4.309.670,00 zł. Zadanie dofinansowano ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz WFOŚiGW w Łodzi.

IV. Łączna liczba podłączeń kanalizacyjnych na koniec 2020r. - **1796 szt.**,

- w roku 2020 wybudowano **221** przyłączenia,
- z dotacji WFOŚiGW dotychczas podłączono **1030** nieruchomości w tym **114** w 2020 r.
- stopień skanalizowania gminy na koniec 2020 r. – **43 %**,

V. Ścieki utylizowane są w 3 oczyszczalniach: Cieblowice Duże, Zawada i Tomaszów Maz. (Właściciel ZGW-K ul. Kępa 19, 97-200 Tomaszów Mazowiecki).

- oczyszczalnia w Cieblowicach i Zawadzie w 2020 r. przyjęła **71 tyś./m³ ścieków**
- za odbiór ścieków z w/w oczyszczalni uzyskano wpływy w wysokości **433 245 zł**
- liczba awarii na infrastrukturze kanalizacyjnej w 2020 r. - **20**

Koszty funkcjonowania Gminnego Zakładu Komunalnego w 2020 r. wyniosły **2 862 220 zł**

Infrastruktura drogowa:

I. Łączna długość dróg gminnych publicznych wynosi: 95,35 km

Łączna długość utwardzonych dróg gminnych wynosi: 72,607 km

- Na koniec 2019r. utwardzonych 71,9 km i gruntowych 21,8 km,
- W roku 2020 rozbudowano i przebudowano 4,559 km dróg, wartość 4.712.000,00 zł, w tym:
  - rozbudowano ul. Łąkową w Smardzewicach o długości 0,745 km. Przebudowano skrzyżowanie ul. Łąkowej z drogą powiatową nr 4327E ul. Wodną w Smardzewicach. Wykonano jezdnię o nawierzchni betonowo - asfaltowej na podbudowie z kruszywa łamanego, jednostronny chodnik z kostki betonowej, jednostronne pobocze z kruszywa łamanego, 48 miejsc postojowych o nawierzchni z kostki betonowej; zainstalowano 20 słupów oświetleniowych i 24 opraw oświetleniowych. Wyplacono także odszkodowanie za utracone prawo własności działek. Wartość robót budowlanych oraz odszkodowań: 1.512.077,00 zł. Zadanie dofinansowane z Funduszu Dróg Samorządowych.
  - przebudowa ul. Jagiełły w Cekanowie o długości 0,565 km. Wykonano nową konstrukcję jezdni z betonu asfaltowego na podbudowie z kruszywa łamanego, obustronne pobocza, zjazdy do nieruchomości, odtworzono rowy przydrożne. Wartość zadania wyniosła: 694.127,00 zł. Zadanie dofinansowane z Funduszu Dróg Samorządowych.
  - przebudowa ul. Sadowej, części ul. Polnej i ul. Cegielnianej w Kolonii Zawadzie o długości 1,231 km. Wykonano poszerzenie ulicy Sadowej, pobocza obustronnie utwardzone kruszywem, odtworzono rowy przydrożne; w ramach przebudowy skrzyżowania ul. Sadowa i ul. Polna przebudowano odcinek ul. Polnej o długości 16 mb. Wartość robót odebranych w 2020 r.: 354.133,00 zł. Zadanie dofinansowane z Funduszu Dróg Samorządowych.
  - budowa ścieżki rowerowej oraz przebudowa drogi ze Smardzewic do Twardej. Wybudowano ścieżkę rowerową o nawierzchni z kostki betonowej o szer. 2,0 m na odcinku o dług. 2,11 km oraz przebudowano jezdnię o szer. 5,0 m na odcinku o długości 1.843,3 km (nowa warstwa ścieralna), utwardzono kruszywem pobocza, wykonano zjazdy oraz rowy przydrożne

Wartość zadania: 1.996.777,00 zł. Zadanie dofinansowano ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

- utwardzenie ul. Wodnej w Karolinowie o długości 0,172 km.

Wykonano utwardzenie drogi z płyt JOMB oraz obustronne pobocze z kruszywa. Wartość zadania: 62.636,00 zł,

- zmodernizowano odcinek drogi gminnej w obrębie Lubochnia Górki w miejscowości Cekanów o długości: 152,53 mb. Wartość zadania: 92.000,00 zł.

- odbudowano nawierzchnię po kanalizacji na drogach gminnych i powiatowych:

- w miejscowościach Twarda i Tresta - 34.000 m² nowej nawierzchni,

- w Swolszewicach Małych - 11.000 m² nowej nawierzchni.

II. Łączna długość dróg wewnętrznych wynosi: 128,9 km

Łączna długość utwardzonych dróg wewnętrznych wynosi: 13,8 km

- Na koniec 2019 r. było utwardzonych 12,54 km i gruntowych 116,36 km dróg wewnętrznych,

- W 2020 r. utwardzono 1,082 km dróg wewnętrznych płytami „Jomb” o wartości 578.098,00 zł, w tym:

- w Wąwale ul. Lipowa o długości 0,357 km. Wykonano utwardzenie jezdni płytami JOMB o grubości 12 cm oraz obustronne pobocza z kruszywa. Wartość zadania: 125.446,00 zł.

- w Smardzewicach, część ul. Wschodniej o długości 0,6 km. Wykonano utwardzenie jezdni z płyt JOMB oraz obustronne pobocze z kruszywa. Wartość zadania: 344.888,00 zł. Zadanie dofinansowano ze środków budżetu Województwa Łódzkiego w ramach tzw. dróg dojazdowych do pól.

- w Kolonii Zawada ul. Kasztanowa (droga z zarządzie GDDKiA) o długości 0,128 km. Wykonano nawierzchnię jezdni oraz pobocza z wibroprasowanej kostki betonowej o grubości 8 cm. Wartość zadania: 107.764,00 zł.

Infrastruktura oświetlenia drogowego:

Łączna ilość opraw oświetleniowych wynosi: 1780 szt.

- Na koniec 2019 r. łączna liczba opraw oświetleniowych wynosiła 1655 szt.,

- W 2020 r. była kontynuowana budowa oświetlenia, zamontowano 49 szt. opraw oświetleniowych, w tym:

- przy ul. Łąkowej w Smardzewicach - zamontowano 24 szt. opraw oświetleniowych,

- w Smardzewicach

– przy ul. Zielonej - oświetlenie o dł. 0,128 km, zamontowano 3 szt. opraw oświetleniowych,

- przy ul. Jałowcowej - oświetlenie o dł. 0,127 km, zamontowano 2 szt. opraw oświetleniowych, o łącznej wartości 42.754,00 zł,
- przy ul. Lipowej w Wąwale - oświetlenie o dł. 0,239 km, zamontowano 6 szt. opraw oświetleniowych, wartość 36.333,50 zł,
- w Twardej
- przy ul. Źródlanej oświetlenie o dł. 0,09 km, zamontowano 2 szt. opraw oświetleniowych
- przy ul. Cegielnianej oświetlenie o dł. 0,55 km, zamontowano 6 szt. opraw oświetleniowych, o łącznej wartości 36.912,00 zł,
- w Sługolicach - zamontowano 6 szt. opraw oświetleniowych, wartość 39.052,00 zł,
- w Komorowie - zamontowano 8 szt. opraw oświetleniowych, w Swolszewicach Małych 4 szt. opraw oświetleniowych w ramach prac remontowych,
- Gmina utrzymuje oświetlenie drogi lokalnej do terenów inwestycyjnych w miejscowości Łazisko – 64 szt. opraw oświetleniowych,

Infrastruktura edukacyjna:

- Edukacja szkolna i przedszkolna odbywała się w 7 obiektach gminnych. Łączna powierzchnia użytkowa obiektów na koniec 2019 r. wyniosła: 4.527,60 m²

W 2020 zakupiono sprzęt komputerowy – 20 laptopów wraz z oprogramowaniem w ramach Projektu „Zdalna szkoła”. Wartość zadania wyniosła 65.091,00 zł. Zadanie dofinansowano ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Infrastruktura turystyczna:

Na terenie Gminy działalność w branży turystycznej prowadzi 20 podmiotów tj.: hotele, obiekty noclegowe, pola kempingowe oraz 12 gospodarstw agroturystycznych w miejscowościach: Smardzewice, Tresta, Swolszewice Małe, Cekanów, Zaborów Pierwszy, Komorów, Kolonia Zawada, Kwiatkówka, Łagiewniki, Twarda.

- W 2020 r. wykonano miejsca do obsługi turystyki kajakowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Smardzewice. Wybudowano miejsce do wodowania kajaków, ciąg pieszo-rowerowy, miejsca widokowe i ścieżki spacerowe, plac zabaw, mała architektura, oświetlenie terenu.

Wartość zadania: 1.353.000,00 zł. Zadanie dofinansowano ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

Tereny inwestycyjne:

Gmina posiada w pełni uzbrojony teren inwestycyjny w Łazisku o pow. 13,75 ha mający bezpośredni dostęp do drogi ekspresowej S-8 dla potencjalnych inwestorów. Szacowana cena jednostkowa za grunt wynosi 70,00 zł/m² brutto.

Infrastruktura rekreacyjno – sportowa:

Gmina posiada 23 boiska sportowe (w tym 8 boisk wielofunkcyjnych o nawierzchni sztucznej, 3 korty tenisowe, 8 boisk do piłki nożnej o nawierzchni z trawy naturalnej i 3 boiska do siatkówki plażowej) oraz 18 placów zabaw i 15 siłowni zewnętrznych.

Zadania zrealizowane w 2020 r. o łącznej wartości 849 993,00 zł, w tym:

- w Cieślówicach Dużych - wybudowano wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni poliuretanowej o wymiarach 40x22 m wraz z piłkochwytnymi i oświetleniem. Dodatkowo utwardzono kostką betonową teren wokół boiska i zamontowano elementy małej architektury typu ławki, kosze. Wartość: 422 817,00 zł.
- w Komorowie - zamontowano zadaszenie nad tarasem przy Domu Ludowym o wym. 7mx3m oraz utwardzono kostką betonową podłoże tarasu. Wartość: 24 193,00 zł.
- w Niebrowie - kontynuowano zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w centrum wsi: wykonano zagospodarowanie skarpy i schody zewnętrzne przy placu zabaw i siłowni, nasadzenia krzewów oraz ogrodzenie zewnętrzne terenu rekreacyjnego. Wartość: 69 405,00 zł.
- w Zawadzie - kontynuowano prace przy zagospodarowaniu terenu rekreacyjnego wokół Domu Ludowego (utwardzenie terenu kostką betonową, urządzenie miejsca zieleni, wykonanie miejsca na ognisko, ogrodzenie terenu). Ponadto zakupiono garaż o wym. 6,0x5,8m o konstrukcji stalowej. Wartość: 84 542,00 zł.
- w Sługolicach - kontynuowano działania na terenie rekreacyjnym z tyłu budynku świetlicy. Wykonano altanę ogrodową drewnianą o wym. 7mx3,5m oraz utwardzono kostką betonową teren pod altaną. Wartość: 42 804,00 zł.
- w Wiadernie – wykonano pierwszy etap prac przy zagospodarowaniu terenu wokół Domu Ludowego w Wiadernie. Wartość: 122 448,00 zł.
- w Cieślówicach Dużych - wykonano ścieżkę spacerową, zieleńce, nasadzenia drzew i krzewów, zamontowano tablice historyczne oraz obiekty małej architektury, a także monitoring. Wartość: 58 984,00 zł. Zadanie dofinansowane ze środków Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi.
- w Cekanowie - doposażono część placu zabaw, poprzez montaż urządzeń małej architektury, urządzono trawnik, ułożono palisadę oraz ścieżkę z kostki. Wartość: 24 800,00 zł.

Budowa obiektów kultury:

Zakończono budowę obiektu pełniącego funkcje kulturalne w miejscowości Wiaderno. Rozbudowano istniejący obiekt o 383,85m². Po rozbudowie, w budynku mieści się duża sala widowiskowa, dwa mniejsze pomieszczenia przewidziane na prowadzenie działalności kulturalnej oraz zaplecze kuchenne i sanitarne. Wartość zadania poniesiona w 2020 r. wyniosła 1 259 798,00 zł. Zadanie dofinansowano ze środków UE w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa:

Zakupiono i przekazano do OSP w Zawadzie średni samochód ratowniczo-gaśniczy „MAN”. Wartość zadania wyniosła 848 880,00 zł. Zadanie dofinansowane w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Fundusz Sprawiedliwości.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

1. Program gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy:

Powyższe reguluje uchwała nr VII/35/15 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Tomaszów Mazowiecki na lata 2015 – 2020 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 2085). GZK administruje 24 lokalami mieszkalnymi.

18 lokali komunalnych o pow. Użytkowej 935,22 m²

- blok w Wąwale ul. Tomaszowska 107 – 4 mieszkania komunalne,
- 2 bloki w Dąbrowie ul. Południowa 45 i 47 – 8 mieszkań komunalnych,
- blok w Smardzewicach ul. Zielona 31 – 4 mieszkania komunalne,
- budynek mieszkalny w Chorzęcinie 184 – 1 mieszkanie komunalne,
- lokal mieszkalny w budynku biblioteki w Wiadernie – 1 mieszkanie komunalne.

6 lokali socjalnych o pow. 215,13 m²

- blok w Twardej ul. Główna 65,

W mieszkaniach komunalnych i socjalnych zamieszkuje łącznie, 56 osób. W roku 2020 zostały rozpoczęte prace termomodernizacji i remontu 3 budynków wielorodzinnych (2 w Dąbrowie i 1 w Wąwale). Planowane zakończenie robót w III kwartale 2021 r.

Zadłużenia na koniec 2020 r. z tytułu czynszów wyniosły 18 335,84 zł. oraz z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami 2 740,26 zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. gmina nie posiada wolnych lokali mieszkalnych, złożono dwa wnioski o przydział mieszkań.

2. Zasady polityki czynszowej:

Zasady polityki czynszowej reguluje w/w uchwała. Zgodnie z nią stawkę czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej ustala Wójt Gminy Tomaszów Mazowiecki w drodze zarządzenia.

Na dzień 31-12-2019 r. obowiązuje stawka 5 zł za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu zgodnie z zarządzeniem nr 8/2019 Wójta Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 22.01.2019r. w sprawie określenia stawki czynszu za najem lokali mieszkalnych wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Tomaszów Mazowiecki.

Stawka czynszu podlega różnicowaniu o czynniki podwyższające i obniżające wartość użytkową lokalu. Stawka czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu socjalnego wynosi 50 % stawki najniższego czynszu obowiązującego w gminie.

SPRAWY OBYWATELSKIE

Fundusz sołecki

W roku 2020 wszystkie 24 sołectwa złożyły wnioski o realizację przedsięwzięć w ramach funduszu sołeckiego. Zaplanowano wydatki na 718 przedsięwzięć, na łączną kwotę 622 725,61 zł. W trakcie roku budżetowego dokonywano zmian przedsięwzięć, w efekcie czego ich ilość wzrosła do 83, na łączną kwotę 622 464,89 zł (jedno sołectwo, przy zmianie przedsięwzięć, oszacowało koszty na niższą kwotę). Zrealizowano 68 przedsięwzięcia na łączną kwotę 515 387,28 zł, co stanowi 0,75% wydatków ogółem.

Z powodu pandemii wirusa SARS-COV-2, nie zrealizowano pozostałych 15 przedsięwzięć (głównie dotyczących organizacji imprez kulturalnych).

Udostępnienie informacji z rejestru pesel i mieszkańców:

W 2020 roku wykonano 104 udostępnień danych z ww. rejestrów

Udostępnienie informacji publicznej

W 2020 roku wpłynęły 54 wnioski o udostępnienie informacji publicznej, na które udzielono odpowiedzi w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Do wojewódzkiego sądu administracyjnego nie wpłynęła żadna skarga na bezczynność wójta w powyższym zakresie.

Skargi, Wnioski, Petycje

- 1) W 2020 roku Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki rozpatrywała 24 pisma zakwalifikowane jako skargi na działalność Wójta Gminy Tomaszów Mazowiecki, pracowników Urzędu Gminy Tomaszów Mazowiecki, członków Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki, które wpłynęły od jednego mieszkańca Gminy Tomaszów Mazowiecki (20 w roku 2018, 30 w 2019). Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki pozostawiła pisma w aktach sprawy, gdyż skargi dotyczyły spraw już wielokrotnie rozstrzyganych i nie wnosiły do sprawy żadnych nowych okoliczności.
- 2) Rozpatrywała skargę mieszkańca sołectwa Kolonia Zawada. Procedowanie nad sprawą zawieszono do czasu uzyskania stanowiska Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Zarządu Zlewni w Piotrkowie Trybunalski.
- 3) Rozpatrywała petycję złożoną przez osobę, która nie wyraziła zgody na ujawnianie danych osobowych. Petycja zawierała prośbę o podjęcie przez Radę Gminy Tomaszów Mazowiecki uchwały w sprawie przymusowych szczepień przeciw SARS-CoV-2. W ocenie składającego petycję nikt nie może być do takich działań przymuszany.
Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki uznała, że nie posiada podstawy prawnej do wprowadzania na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki nakazu czy zakazu szczepień.
- 4) Skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego złożona przez mieszkańca sołectwa Karolinów na uchwałę Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki NR XXX/168/20 z 10 września 2020 r. w sprawie rozpatrzenia skargi w przedmiocie prawidłowości przebiegu i wyników wyborów do organów sołectwa Karolinów.

Przestępczość w gminie

W roku 2020 na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki odnotowano 129 przestępstw (129 przestępstw w 2019 roku, 130 przestępstw w 2018 roku), w tym 73 kryminalnych (bz).

W ogólnej liczbie dominowały przestępstwa przeciwko mieniu, a zwłaszcza:

- kradzież - 19 (10 w 2019 roku),
- kradzież z włamaniem - 9 (13 w 2019 roku),
- uszkodzenia ciała - 7 (7 w 2019 roku)

W 2020 roku odnotowano 1 zdarzenie w kategorii bójki i pobicia.

W 2020 na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki doszło do 12 wypadków drogowych (25 w 2019 roku, 17 w 2018 roku), w których 2 osoby poniosły śmierć, (4 w 2019 roku, 2 w 2018, a 16 osób doznało obrażeń ciała, (16 w 2019 roku, 25 w 2018 roku). Odnotowano 85 kolizji drogowych (108 w 2019 roku, 101 w 2018 roku).

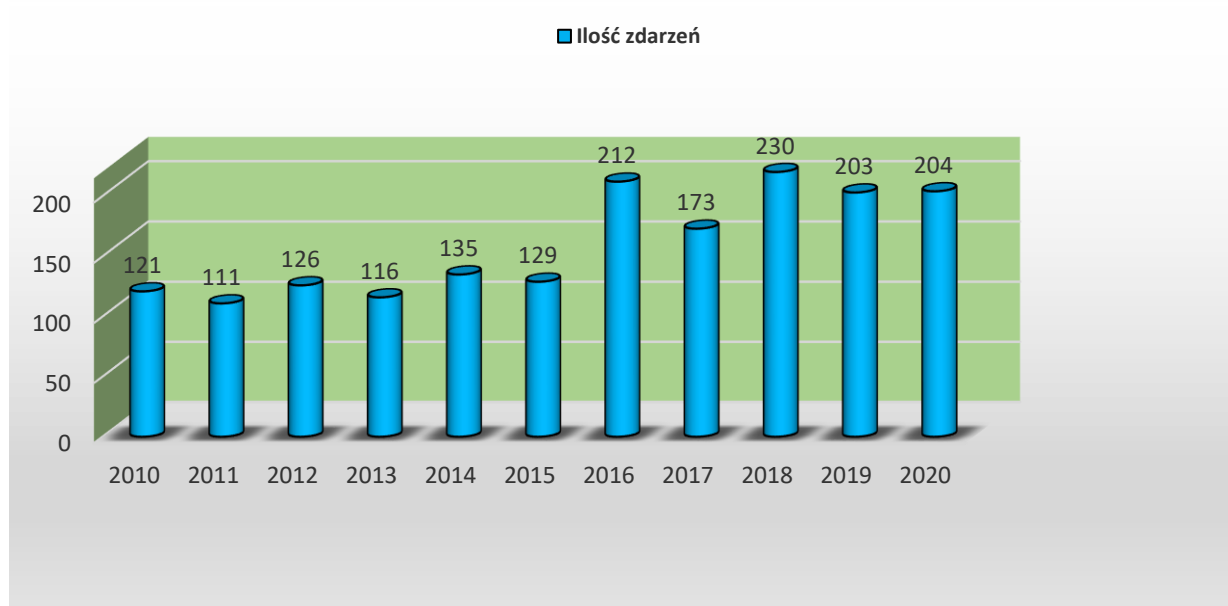
Policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Mazowieckim w 2020 r. ujawnili 117 wykroczenia popełnione na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki (94 w roku 2018).

Najwięcej wykroczeń, w których prowadzono czynności wyjaśniające odnotowano w miejscowości Smardzewice – 64 (28 w 2019 roku) oraz Wiaderno – 21.

W ogólnej liczbie wykroczeń dominowały te związane z naruszeniem przepisów w ruchu drogowym – 81.

Działania straży związane z usuwaniem skutków zdarzeń losowych

Porównanie ogólnej liczby zdarzeń (pożarów, zagrożeń i alarmów) w Gminie Tomaszów Mazowiecki w latach 2010-2020

1. W roku 2020 w Gminie Tomaszów Mazowiecki Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Tomaszowie Mazowieckim odnotowała 204 zdarzenia (203 zdarzeń w 2019 roku), w tym 65 pożarów (106 pożarów w 2019 roku), 133 miejscowych zagrożenia (93 miejscowe zagrożenia w 2019 roku) oraz 6 fałszywych alarmów.
2. W wyniku zdarzeń w 2020 roku w Gminie Tomaszów Mazowiecki poniosły śmierć 2 osoby, natomiast 14 osób zostało rannych.

3. Straty powstałe w wyniku zdarzeń w roku 2020 wynoszą 1125,4 tys. zł (1504,6 tys. zł w 2019 roku) natomiast uratowane mienie miało wartość szacunkową 10555 tys. zł (1859 tys. zł w 2019 roku).
4. W 2020 roku jednostki OSP z terenu Gminy Tomaszów Mazowiecki brały udział w działaniach ratowniczych i gaśniczych następującą ilość razy:
  - OSP [KSRG] Smardzewice – 77, (79 w 2019 roku)
  - OSP [KSRG] Twarda – 32, (36 w 2019 roku)
  - OSP Wąwał – 40 na zlecenie PSP oraz 33 działania zlecone przez gminę (37 na zlecenie PSP w 2019 roku)
  - OSP Wiaderno – 14, (3 w 2019 roku)
  - OSP Chorzęcín – 7, (8 w 2019 roku)
  - OSP Zawada – 7, (10 w 2019 roku)

Gmina Tomaszów Mazowiecki wydatkowała w 2020 r. na zapewnienie gotowości bojowej Ochotniczych Straży Pożarnych:

- ekwiwalenty za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach - 42 643,00 zł
- dotacje dla OSP na zakup sprzętu – 282 200,00 zł
- naprawa i modernizacja sprzętu OSP, usługi – 37 700,00 zł
- zakupy materiałów i wyposażenia (paliwa, płyny, akumulatory, sprzęt) – 40 327,00 zł
- zlecenia dla konserwatorów sprzętu – 39 433,00 zł

EDUKACJA

W Gminie Tomaszów Mazowiecki w 2020 r. funkcjonowały:

- 5 szkół podstawowych;
- 4 przedszkola;
- oddziały przedszkolne przy jednej szkole podstawowej.

Wszystkie placówki szkolne i przedszkolne funkcjonujące na terenie gminy były prowadzone przez gminę. Na terenie gminy nie funkcjonują placówki oświatowe niepubliczne bądź publiczne prowadzone przez osoby prywatne, stowarzyszenia itp.

Szczegółowa sieć szkolno-przedszkolna w 2020 roku w gminie Tomaszów Mazowiecki:

- Zespół Szkół w Komorowie, w skład zespołu wchodzi:
  - a) Szkoła Podstawowa im. Św. Huberta;
  - b) Publiczne Przedszkole.
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Smardzewicach, w skład zespołu wchodzi:
  - a) Szkoła Podstawowa,

- b) Publiczne Przedszkole z oddziałami przedszkolnymi w Twardej
- Zespół Szkół w Wiadernie, w skład zespołu wchodzi:
  - a) Szkoła Podstawowa,
  - b) Publiczne Przedszkole.
- Szkoła Podstawowa w Chorzęcinie z oddziałami przedszkolnymi;
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Zawadzie
- Publiczne Przedszkole w Wąwale z oddziałem przedszkolnym w Cieślówicach Dużych

Ogółem do wszystkich placówek oświatowych w 2020 r. uczęszczało (wg stanu na dzień 30 września 2020 r.) 403 przedszkolaków w 18 oddziałach przedszkolnych oraz 805 uczniów w 43 klasach.

W 2020 r. na terenie Gminy Tomaszów Mazowiecki funkcjonowała darmowa komunikacja MZK dla wszystkich mieszkańców w tym także dla uczniów. Karty komunikacyjne na koszt gminy zakupiono i wydano dla 161 uczniów, gmina pokrywała koszty dowozu uczniów posiadających orzeczenia o kształceniu specjalnym, dowożonych przez rodziców do szkół na terenie Miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Na podstawie zawartych umów dla 12 uczniów pokryto rodzicom koszty dowozu w wysokości 8.690,04 zł.

We wszystkich szkołach i przedszkolach zatrudnionych było:

- ogółem 123 nauczycieli, w tym 7 osób stanowili nauczyciele stażyści, 24 osób nauczyciele kontraktowi, 16 nauczyciele mianowani oraz 76 nauczycieli posiadających status nauczyciela dyplomowanego;
- razem 52 pracowników obsługi i administracji;
- na jeden etat pedagogiczny przypadało średnio 9,82 ucznia/dziecka;
- na jeden etat pracownika obsługi/administracji przypadało 23,23 ucznia/dziecka.

Wydatki bieżące na utrzymanie wszystkich szkół i przedszkoli w 2020 r. wyniosły 13.435.524,97 zł. Zadania oświatowe realizowane są przy pomocy środków otrzymywanych z budżetu państwa (subwencja oświatowa, dotacja na zakup podręczników, częściowej dotacji na prowadzenie przedszkoli), opłat wnoszonych przez rodziców lub dopłat z GOPS/MOPS na pokrycie kosztów wyżywienia (tzw. wsad surowca), częściowej dotacji na realizację różnych projektów lub programów oraz środków z budżetu gminy.

Otrzymane kwoty na realizację wydatków związanych z funkcjonowaniem oświaty wyniosły z tytułu:

• subwencji oświatowej	-	8.659.422,00 zł.
• dotacji na przedszkola	-	425.123,18 zł.
• dotacji na podręczniki i programy	-	88.621,06 zł.
• wpłaty za wyżywienie oraz inne opłaty	-	416.212,74 zł.

- ogółem - 9.589.378,98 zł.
- dopłata z budżetu gminy do bieżących wydatków - 3.846.145,99 zł.

Ze środków gminnych zostały przyznane i wypłacone stypendia za wyniki w nauce wszystkim uczniom, uczęszczającym do szkół dla których organem prowadzącym jest Gmina Tomaszów Mazowiecki, którzy uzyskali średnią ocen co najmniej 5,00. Stypendia były wypłacone po zakończeniu pierwszego oraz drugiego semestru. Łącznie w czasie całego roku wypłacono 184 stypendia na kwotę 38.880,00 zł.

Stołówki szkolne i przedszkolne

We wszystkich placówkach oświatowych funkcjonują stołówki szkolne, których koszt utrzymania pokrywa ze swoich środków gmina. Za cały 2020 rok wydatki związane z prowadzeniem stołówek (bez kosztów zakupu artykułów żywnościowych) wyniosły 543.987,78 zł. Personel stołówek (kucharki, pomoce oraz intendenci) liczył 16 pracowników. Koszty zakupu artykułów żywnościowych (tzw. wsad do kotła) łącznie dla wszystkich placówek, wyniosły 369.636,53 zł, w tym dopłaty GOPS/MOPS do posiłków 25.055,00 zł a odpłatność rodziców/opiekunów wyniosła 385.584,50 zł.

Wydatki bieżące ogółem za 2020 rok:

Lp	Placówka	Kwota wydatków
1.	Zespół Szkół w Komorowie	2.779.021,77
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Smardzewicach	4.134.557,70
3.	Zespół Szkół w Wiadernie	2.508.682,59
4.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Zawadzie	1.552.744,44
5.	Szkoła Podstawowa w Chorzęcinie	1.111.123,77
6.	Publiczne Przedszkole w Wąwale	809.325,17
7.	ZEAS (w tym wydatki na pokrycie kosztów dowozu uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego)	540.069,53
	Razem wydatki	13.435.524,97

Otrzymane dotacje w 2020 roku:

1. Na podstawie złożonych przez Gminę Tomaszów Mazowiecki wniosków o udzielenie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, Gmina otrzymała dotację na ten cel w ostatecznej kwocie 88.621,06 zł.

Wydatki na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych wyniosły w:

- Szkole Podstawowej w Chorzęcinie - 3.974,60 zł.
- Szkole Podstawowej w Zawadzie - 12.138,64 zł.
- Zespole Szkół w Komorowie - 24.702,39 zł.

- Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Smardzewicach - 27.898,81 zł.

- Zespole Szkół w Wiadernie - 19.906,62 zł.

2. Dotacje na programy realizowane w szkołach na terenie gminy Tomaszów Mazowiecki:

Program ERASMUS+

W ramach tego programu realizowane był projekt Inwestycje w edukacje – Shool entrepreneurship. An adventure looking at the future of Europe - realizowany w latach 2018 – 2021, wydatkowano kwotę 46.143,09 zł; uzyskana dotacja 94.671,47 zł, wydatek w 2020 r. 279,55 zł.

Projekt realizowany jest w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Smardzewicach, na podstawie umowy podpisanej z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji – Narodową Agencją programu ERASMUS+ w Warszawie. W ramach projektu realizowana jest współpraca szkół, w tym szkoły w Smardzewicach ze szkołami w wybranych państwach Unii Europejskiej np. wyjazdy uczniów do szkół w innych państwach oraz przyjmowanie u siebie uczniów z innych państw.

Program „Umiem pływać”

Realizowany od kilku lat dla uczniów klas drugich szkół podstawowych program „Umiem pływać” w którym w roku 2020 w programie wzięło udział 75 uczniów, łączny koszt Gminy wyniósł 7.720,00 zł.

Konkurs z dziedziny Edukacja Ekologiczna pn. „Nasze Ekologiczne Pracownie”

W dniu 23 grudnia 2019 roku została podpisana umowa o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi. W oparciu o złożony wniosek o dofinansowanie w ramach Konkursu z dziedziny Edukacja Ekologiczna pn. „Nasze Ekologiczne Pracownie” udzielono Gminie Tomaszów Mazowiecki dofinansowania na zadanie „Utworzenie punktu dydaktycznego pn. Bliżej natury przy Szkole Podstawowej w Wiadernie”. Całkowity koszt zadania wyniósł 64.387,08 zł, w tym otrzymana dotacja w wysokości 48.157,08 zł, środki własne w wysokości 16.230,00 zł.

Przedszkola

W 2020 roku funkcjonowały 4 przedszkola oraz oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Chorzęcinie. W ramach Publicznego Przedszkola w Wąwale istniał oddział przedszkolny w Ciebłowicach Dużych oraz w ramach Publicznego Przedszkola w Zespole - Szkolno-Przedszkolnym w Smardzewicach funkcjonowały oddziały przedszkolne w Twardej.

Ogółem do 18 oddziałów przedszkolnych uczęszczało 403 dzieci, w tym do tzw. zerówki uczęszczało 108 dzieci.

Wydatki na utrzymanie przedszkoli za 2020 rok wyniosły ogółem: 2.714.121,00 zł.

W 2020 r. Gmina otrzymała:

- subwencje na dzieci 6 letnie - 501.540,94 zł.

- dotacje na wychowanie przedszkolne w wysokości - 425.123,18 zł.

- opłaty rodziców - 269.016,00 zł

Łączna dopłata gminy do bieżących wydatków na przedszkola wyniosła 1.518.440,88 zł.

OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3

Gmina Tomaszów Mazowiecki na swoim terenie nie prowadzi żłobka, wobec powyższego, żeby zapewnić opiekę dzieciom w wieku do lat 3, w 2020 roku podpisała porozumienia z Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki na korzystanie przez dzieci z terenu gminy ze Żłobka Samorządowego Nr 1 na ul. Strzeleckiej w Tomaszowie Mazowieckim.

BIBLIOTEKI

W gminie w 2020 r. funkcjonowała Gminna Biblioteka Publiczna w Smardzewicach oraz 4 filie w Komorowie, Twardej, Wiadernie i Zawadzie.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2020 r. liczył 23 706 woluminów, natomiast na koniec 2020 roku 22 975 woluminów.

Zakupiono 1342 nowych woluminów i jednocześnie ubytkowano 2097 woluminów.

Na początku roku zarejestrowano 940 czytelników, na koniec roku ta liczba wyniosła 850 czytelników.

Jak korzystano z bibliotek pokazuje poniższa tabela.

Lp.	Biblioteka	Liczba czytelników	Liczba woluminów	Liczba woluminów na czytelnika
1.	Smardzewice	368	6148	16,70
2.	Komorów	115	1884	16,38
3.	Twarda	139	2306	16,58
4.	Wiaderno	121	897	7,41
5.	Zawada	107	788	7,36
6	Ogółem	850	12023	14,14

W gminie statystycznie na 1 mieszkańca przypada 1 książka przeczytana w ciągu roku - 12023 książek podzielone przez 11104 mieszkańców = 1,08

W bibliotekach działają 23 komputery, przez co wszystkie posiadają katalogi dostępne on-line, natomiast w bibliotece w Smardzewicach istnieje możliwość zdalnego (internetowego) składania zamówień.

W 2020 roku biblioteki gminne zorganizowały następujące wydarzenia:

- spotkania autorskie – 3
- spotkania okolicznościowe np. Dzień Dziecka , Andrzejkki, Dzień Kobiet – 6
- koncerty i wieczornice - 1
- warsztaty plastyczne i z rękodzieła - 4
- głośne czytanie – 8
- narodowe czytanie – 1
- próby Kółka Teatralnego – 12
- gry i zabawy rekreacyjne i integracyjne – 1
- współudział w VIII powiatowym konkursie czytelniczym „Przeczytaj, Bo Warto” – 1
- wycieczki do biblioteki - 2

W tych i innych wydarzeniach wzięło udział 910 mieszkańców.

KULTURA

Kultura to ważny obszar aktywności gminy, który znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców. Jest nie tylko ważnym elementem wizerunku gminy i odpowiedzią na potrzebę tworzenia i kontaktu ze sztuką, ale również narzędziem integracji i budowania wspólnej, lokalnej tożsamości mieszkańców gminy i regionu. Działalność kulturalna realizowana jest poprzez wielokierunkową aktywność zgodną z potrzebami środowiska, obejmującą między innymi: edukację kulturalną dzieci, młodzieży i dorosłych zmierzając do rozwoju zainteresowań i talentów artystycznych przez aktywne uczestnictwo w zespołach ludowych:

- „Sami Swoi” z Twardej,
- „Smardzewianie” ze Smardzewic,
- „Mali Smardzewianie” ze Smardzewic,
- „Cieblówianie” i „Mali Cieblówianie” z Cieblowic Dużych
- zespół biesiadny „Kalina” z Wąwału,
- orkiestra dęta ze Smardzewic
- orkiestra dęta z Zawady,

- 16 Kół Gospodyń Wiejskich.

We wszystkich zespołach zatrudniani są na umowy zlecenie muzycy w kapelach oraz w zespołach „Smardzewianie” i „Cieblówianie” choreografowie. Orkiestry dęte prowadzą kapelmistrzowie. Z ww. gmina podpisuje umowy zlecenia. Zespoły ludowe reprezentują gminę i ją promują na konkursach i przeglądach zespołów o zasięgu regionalnym, wojewódzkim ogólnopolskim i międzynarodowym, gdzie zdobywają nagrody i wyróżnienia. Koła Gospodyń Wiejskich są współorganizatorkami życia kulturalnego w sołectwach, propagując zwyczaje ludowe i potrawy regionalne, reprezentują gminę na uroczystościach i konkursach regionalnych.

Na terenie gminy funkcjonuje 12 świetlic wiejskich, w miejscowościach:

1. Cekanów
2. Chorzęcin
3. Cieblowice Duże
4. Godaszewice
5. Kwiatkówka
6. Komorów
7. Łazisko
8. Sługocice
9. Smardzewice
10. Swolszewice Małe
11. Wąwał
12. Zawada

w których zatrudnieni są pracownicy na ½ etatu. Świetlice są głównym ośrodkiem życia kulturalnego, miejscem codziennej pracy i twórczych poczynań w środowisku lokalnym. Pełnią funkcje kulturotwórcze, wychowawcze oraz opiekuńcze w odniesieniu do młodszych dzieci, a wynikające z zaspokajania potrzeb środowiska. Z myślą o nich przygotowywanych jest szereg zajęć, które dają możliwość rozwijania swoich umiejętności. W świetlicach odbywają się również cotygodniowe spotkania dla seniorów. Ponadto w sześciu świetlicach są prowadzone zajęcia z rękodzieła, florystyczne, kulinarne i sportowe dla uczestników projektu „Tomaszowskie Centrum Usług Społecznych”. Działalność kulturalna jest prowadzona również przez biblioteki, szkoły, samorządy wiejskie, organizacje społeczne i kościelne. W dziedzinie kultury gmina współpracuje z Powiatowym Centrum Animacji Społecznej, Miejskim Centrum Kultury w Tomaszowie Mazowieckim, Starostwem Powiatowym.

Rok 2020 ze względu na pandemię COVID 19 był wyjątkowy. Działalność zarówno w świetlicach jak i prowadzona przez zespoły kulturalna odbywała się jedynie przez pierwsze dwa miesiące roku.

GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONY ŚRODOWISKA

1. W zakresie usuwania oraz unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest

Gmina realizuje założenia „ Programu usuwania azbestu wyrobów zawierających azbest dla Gminy Tomaszów Mazowiecki na lata 2015-2032”

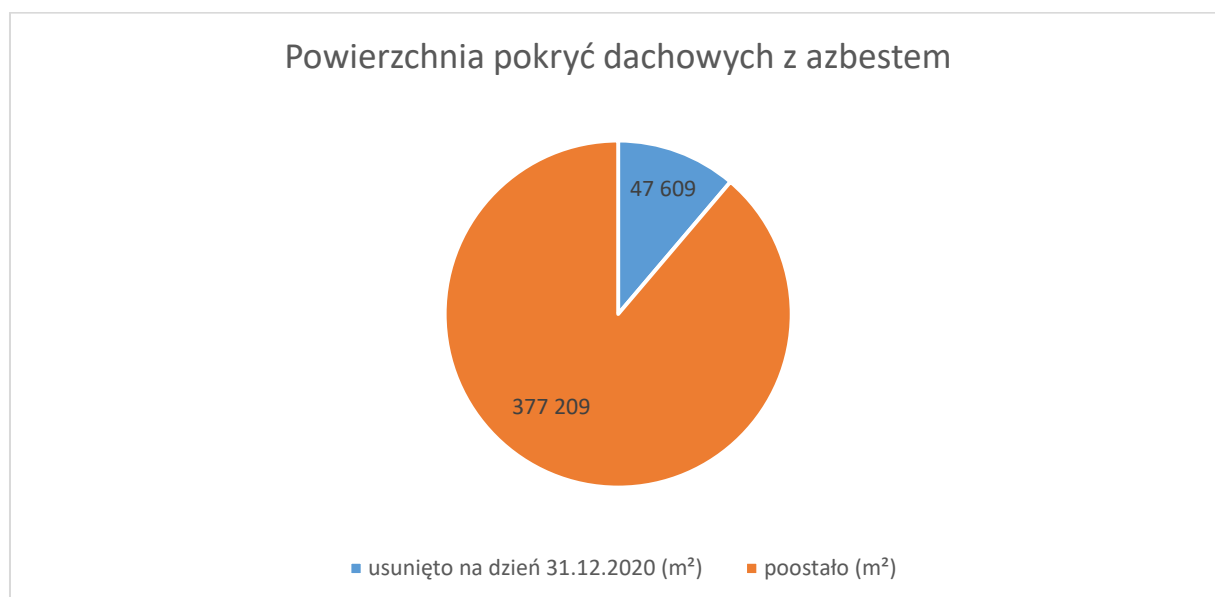
Działania polegają na:

- odbiorze oraz unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest.

W ramach ww. działania w roku **2020**, usunięto azbest z **75** (71 w 2019 r.) posesji o łącznym tonażu **186,595 T** (212,46Mg w 2019 r.). Udzielono dotacji w kwocie **73 958,79 zł** (105 091,21 zł w 2019 r.) – dotyczącej dofinansowania kosztów związanych z transportem i utylizacją wyrobów zawierających azbest. Z demontażu azbestu skorzystało 25 wnioskodawców. Zdemontowano **3 296m²** (**2 959 m²** w 2019 r.) płyt azbestowych. Udzielono dotacji w kwocie **24 049 zł** (15 901 w 2019 r.).

Na dzień 31.12.2014 r. na terenie gminy zainwentaryzowano 2448 posesji z pokryciem zawierającym azbest o łącznej powierzchni 419 300 m², co daje w przeliczeniu około 4 611T.

Do 2020 r. usunięto 47 609 (44 313 w 2019 r.) m². Na dzień 31.12.2020 r. na terenie gminy znajduje się 2 200T (2 275 w 2019 r.) posesji z pokryciem zawierającym azbest o łącznej powierzchni 377 209 m² (380 505 w 2019 r.)

2. Program Ochrony Środowiska

Edukacja proekologiczna dzieci i młodzieży prowadzona jest w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie gminy. W dniach 18 – 20 września 2020 roku zorganizowano akcję „Sprzątania Świata” pt.: „*Plastik? Rezygnuję. Redukuję. Segreguję.*”

W związku z występującą pandemią wirusa SARS – COVID 19, rok 2020 okazał się niezwykle trudnym do przeprowadzenia akcji edukacyjnej w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Jednak wykonawca usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych (ENERIS Surowce S.A) w porozumieniu z tut. urzędem przygotował materiały do przeprowadzenia lekcji w formie webinarnej w tematyce prawidłowej segregacji odpadów. Ponadto, dla klas 0-III oraz dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych zostały przekazane upominki o charakterze ekologicznym.

Dodatkowo gmina od kilku lat uczestniczy w programie „CZYSTA i BEZPIECZNA PILICA OD ŹRÓDEŁ DO UJŚCIA” organizowana przez Klub Sportowy ”AMBER”. W ramach tej akcji zapewniamy worki, gadżety dla uczestników akcji oraz pokrywamy koszty utylizacji odpadów zebranych na terenie gminy, niestety w związku z pandemią SARS -COVID 19 w roku 2020, nie przeprowadzono ww. akcji.

Każdego roku, osoby bezrobotne wykonują prace społeczno-użyteczne. Prace te polegają na sprzątaniu poboczy dróg gminnych i powiatowych, przystanków autobusowych, czyszczenia przydrożnych rowów oraz dzikich wysypisk śmieci. W roku 2020 z ww. miejsc zebrano 20 T odpadów zmieszanych, których łączny koszt utylizacji wyniósł 32 651,40 zł.

3. Ochrona zwierząt

Zadaniem własnym Gminy jest między innymi zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom. Umowę na zapewnienie opieki oraz wyłapywanie bezdomnych zwierząt na terenie Gminy realizuje:

- Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt ul. Kępa 16, 97-200 Tomaszów Mazowiecki;
- Fundacja „Podaj łapę” w Oleśnicy;
- Przychodnia Weterynaryjna MedicoVet Maciej Kejna, ul. Św. Antoniego 72b, 97-200 Tomaszów Mazowiecki.

W 2020 r oddano do schroniska i fundacji łącznie 29 psów, zakupiono ok 200 kg karmy dla wolnożyjących kotów. Wykonano 11 zabiegów sterylizacji kotek, jedną kastrację kota, dwie sterylizacje suk, ponadto psy oddane do schroniska oraz fundacji zostały poddane zabiegowi sterylizacji bądź kastracji.

Na realizację całego programu wydano 48 423,40 zł

4. Gospodarka odpadami komunalnymi.

Jednym z głównych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów:

- recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła;
- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania;
- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Od początku trwania nowego systemu gospodarowania odpadami tj. od 2013 r. gmina zapewnia mieszkańcom:

- pojemniki na odpady,
- worki na odpady segregowane,
- przy każdej zbiórce odpadów segregowanych odbiór elektrośmieci,
- zbiórkę odpadów wielkogabarytowych 1 raz do roku,
- Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na ul. Majowej 87/89 w Tomaszowie Mazowieckim.

Wszystko to wliczone jest w opłatę, którą mieszkańcy uiszczają, co miesiąc do Gminy. Przyczynia się do tego coraz większa wiedza mieszkańców w zakresie segregacji.

W 2020 r. odebrano od mieszkańców łącznie 3 712,28 Mg odpadów komunalnych:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Nieselegowane (zmieszane) odpady komunalne	2 922,16

15 01 07	Opakowania ze szkła	255,38
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	205,42
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	116,14
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	189,95
16 01 03	Zużyte opony	18,625
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	4,605
SUMA		3 712,28

W roku 2020 poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wyniósł 26,52%; poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku niektórych frakcji odpadów komunalnych wyniósł 42,90%; natomiast poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 38,25%.

Koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w 2020 r. wyniósł: 1 217 694,53zł.

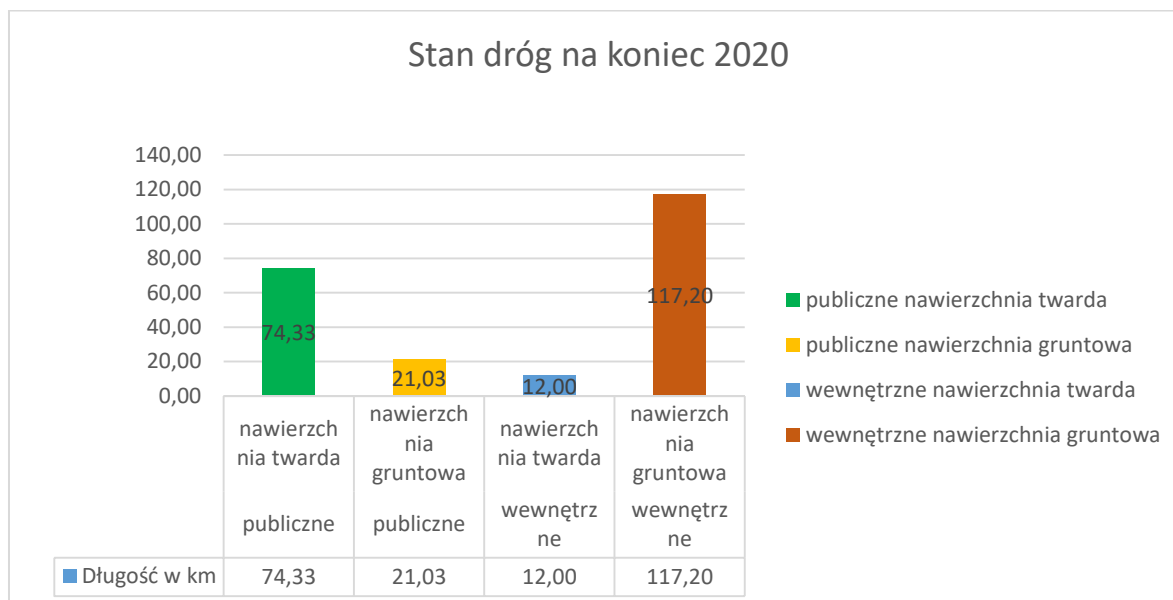
DROGI

W 2020 r. wykonano następujące prace związane z drogami gminnymi:

- remonty nawierzchni twardych i gruntowych,
- wykaszanie i odtwarzanie rowów,
- zimowe i letnie utrzymanie,
- oznakowanie dróg i ulic,
- zakup kruszyw i szlaki itp..

Łączne wydatki na drogi publiczne wyniosły 625.147,60 zł, a na drogi wewnętrzne 159.313,00 zł.

GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

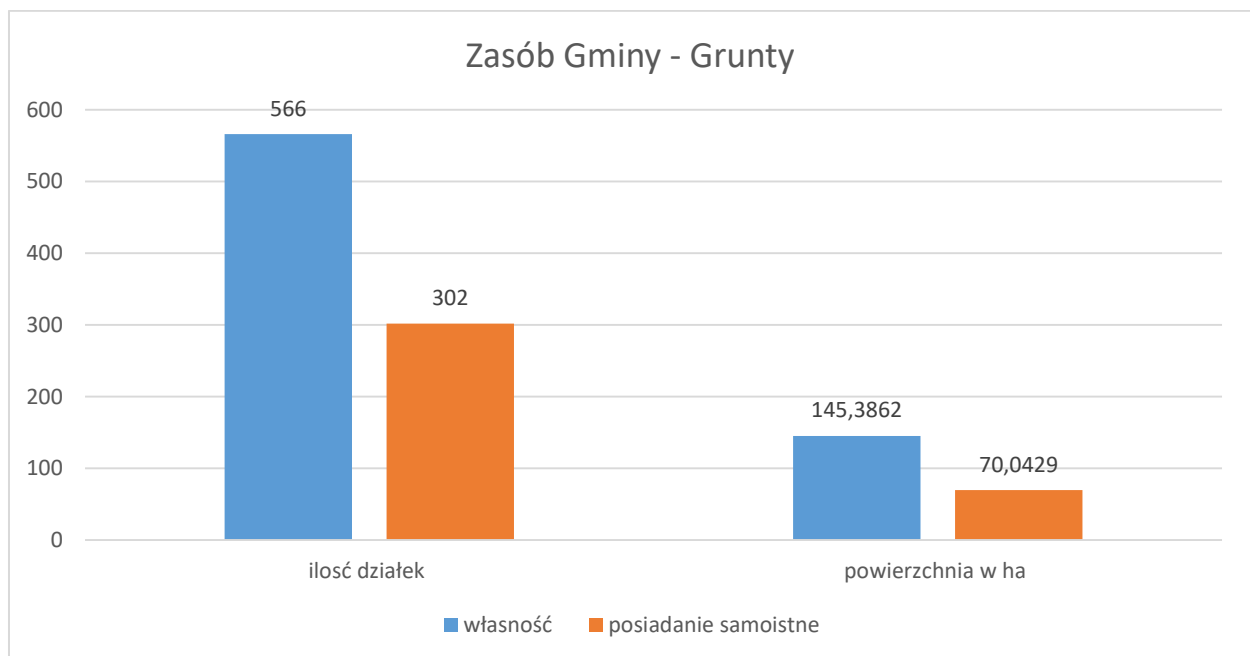
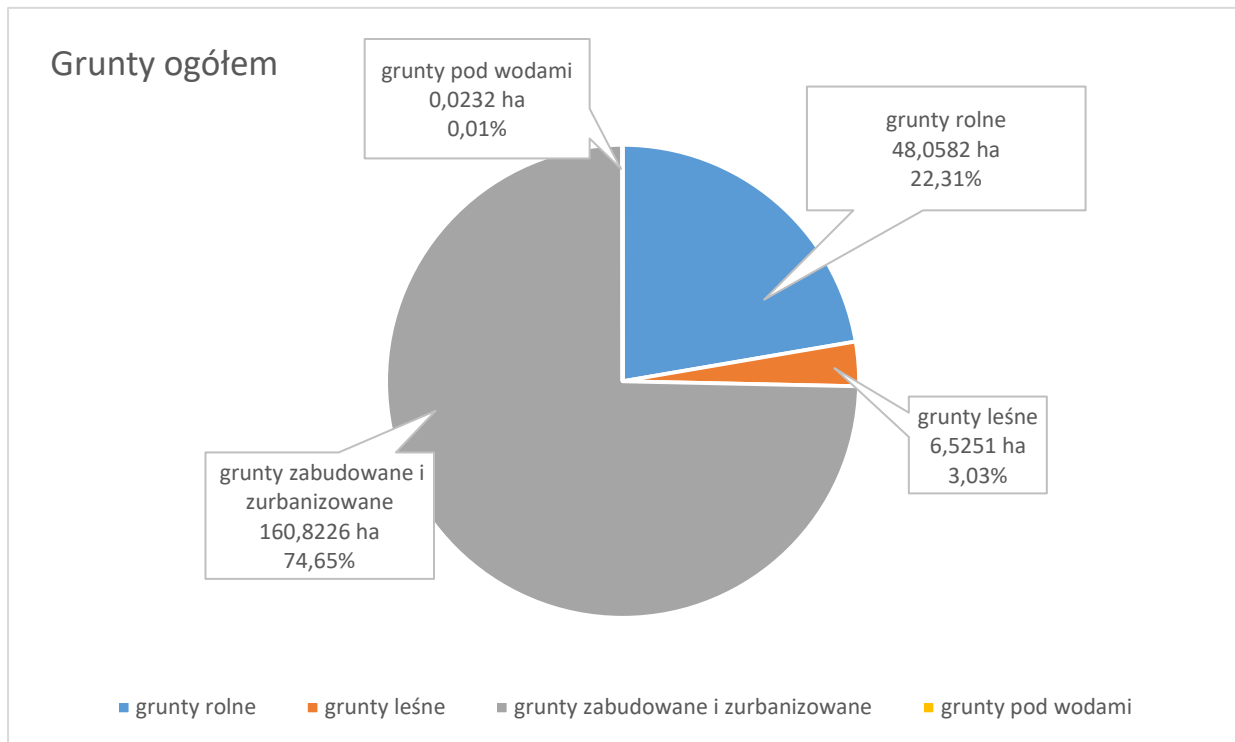
I. Mienie gminne

Grunty będące własnością gminy mogą być przedmiotem sprzedaży, zamiany, zrzeczenia się, oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, trwały zarząd, dzierżawę lub najem.

Stan mienia na 31.12.2020 r.

Gmina Tomaszów Mazowiecki była w posiadaniu 868 działek o łącznej powierzchni 215,4291 ha, gdzie 5 działki o powierzchni 141,8656 ha stanowiły własność Gminy, a 302 działek o powierzchni 70,0429 ha stanowiło samoistne posiadanie. Zgodnie z klasyfikacją użytków gruntowych, wszystkie nieruchomości gminne obejmują:

- grunty rolne – pow. 48,0582 ha,
- grunty leśne – pow. 6,5251 ha,
- grunty zabudowane i zurbanizowane – 160,8226 ha,
- grunty pod wodami – 0,0232 ha.

Wykaz budynków i lokali będących w zasobach Gminy stan na 31.12.2020 r.

tab.1

L.P.	BUDYNEK	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA I NR	NR DZIAŁKI	POWIERZCHNIA DZIAŁKI (HA)	POW. UŻYT [M2]
1.	Budynek mieszkalny	Chorzęcín	184	3/3.	0,1 700	63,40
2.	Budynek mieszkalny (blok)	Dąbrowa	Południowa 47, 45	410/1, 410/2, 410/3, 410/4, 410/5, 410/7	0,8 479	397,23
3.	Budynek mieszkalny	Twarda	Główna 65	824/2	0,1636	294,15
4.	Budynek mieszkalny (blok)	Wąwał	Tomaszowska 107	568	0,1 656	208,29
5.	Budynek mieszkalny (lokal mieszkalny)	Wiaderno	87	382	0,6 900	62,22
6.	Budynek stacji wodociągowej	Wąwał	-	85/6	0,1 402	52,73
8.	Budynek stacji wodociągowej	Twarda	-	281	0,6 300	38,65
9	Budynek gospodarczy przy blokach mieszkalnych	Twarda	Główna 65	824/2	-	65,11
10.	Budynek gospodarczy przy blokach mieszkalnych	Dąbrowa	Południowa 45, 47	410/1, 410/2, 410/3, 410/4, 410/5 410/7	-	195,00
11.	Budynek gospodarczy przy blokach mieszkalnych	Wąwał	Tomaszowska 107	568	-	111,00
12.	Budynek	Tomaszów Mazowiecki	Majora Hubala 110	201	0,1 375	38,20
13.	Budynki biurowce	Tomaszów Mazowiecki	Prezydenta I. Mościckiego 4	268	0,1 644	1 213,53
Razem:					3,1 092	2 739,51

Obmiar powierzchni użytkowej dokonano z natury.

tab.2

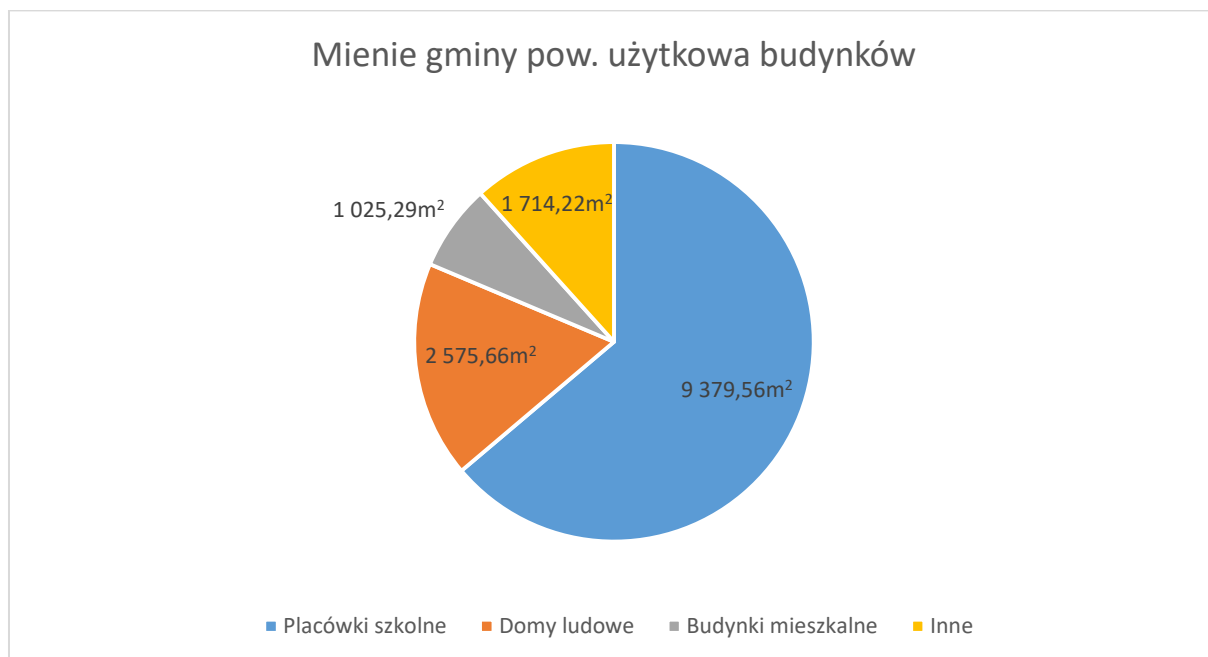
<i>L.P.</i>	<i>NAZWA PLACÓWKI</i>	<i>MIEJSCOWOŚĆ</i>	<i>ULICA I NR</i>	<i>POW. UŻYTKOWA [M2]</i>	<i>DZIAŁKI NR</i>	<i>POWIERZCHNIA DZIAŁKI (HA)</i>
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Smardzewicach	Smardzewice	Główna 10	2 654,73	364	1,5400
2.	Zespół Szkół w Zawadzie	Zawada	249/255	1 552,30	377, 397, 1654	1,8000
3.	Szkoła Podstawowa w Chorzęcinie	Chorzęcin	75	468,88	239	0,5100
4.	Publiczne Przedszkole w Twardej wchodzące w skład Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Smardzewicach	Twarda	Główna 117	186,62	290	1,2600
5.	Publiczne Przedszkole w Wąwale	Wąwał	ul. Tomaszowska 2	187,00	82	1,2400
6.	Zespół Szkół w Wiadernie	Tomaszów Mazowiecki	Ludowa 73/75	2 228,13	138/1, 139/5, 139/2, 139/3, 139/4, 140/1, 142/1	1,0544
		Wiaderno	1			
7.	Zespół Szkół w Komorowie	Tomaszów Mazowiecki	Ujezdźka 57	2 101,90	24, 25/2	0,6343
		Komorów	Tomaszowska 1			
RAZEM:					9 379,56	8,0387

Obmiar powierzchni użytkowej dokonano z natury.

Tab.3

<i>L.P.</i>	<i>BUDYNEK</i>	<i>MIEJSCOWOŚĆ</i>	<i>ULICA I NR</i>	<i>NR DZIAŁKI</i>	<i>POWIERZCHNIA DZIAŁKI [HA]</i>	<i>POW. UŻYT [M2]</i>
1.	Dom Ludowy w Cekanowie	Cekanów	Wł. Jagiełły 2/4	184/1	0,8600	192,5
2.	Dom Ludowy w Cieślówicach Dużych	Cieślówice Duże	126	1884, 1370/1, 1886	0,0432	411,83
3.	Dom Ludowy w Komorowie	Komorów	Biblioteczna 1	578/2	0,1394	262,39
4.	Dom Ludowy w Łazisku	Łazisko	158	137	1,1200	229,74
5.	Dom Ludowy w Sługocice	Sługocice	140	221/2	0,2000	232,8
7.	Dom Ludowy w Swolszewicach Małych	Swolszewice Małe	Trzciniac 44	248/3	0,3200	248

8.	Dom Ludowy w Wąwale	Wąwał	Wesoła 1/5	85/7.	0,0600	284
9.	Dom Ludowy w Wiadernie	Wiaderno	87	382	0,2100	501,71
10.	Dom Ludowy w Twardej	Twarda	Główna 117	290	ujęta w szkole	212,69
Razem					2,9526	2 575,66

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Elementarnymi dokumentami planistycznymi na poziomie gminy są:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Gmina posiada „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tomaszów Mazowiecki” oraz 10 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 3 mpzp uchwalone w 2020 r. Łączna powierzchnia obowiązujących miejscowych planów wynosi 1473,8 ha.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego powierzchniowo stanowią 9,81% całej powierzchni gminy. W 2020 r. w różnej fazie opracowania było osiem mpzp, w tym trzy zostały uchwalone. Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

obejmowały powierzchnię około 434 ha. Cztery plany sporządzane były w związku z tzw. „ustawą wiatrakową”, w tym dwa zostały uchwalone.

W sytuacji braku planu miejscowego, zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy odbywają się, w oparciu o decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy.

Ogółem takich decyzji w 2020 r. wydano 237, z czego 166 na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, 71 na zabudowę pozostałą (tj. budynki gospodarcze, usługowe, inwentarskie, farmy fotowoltaiczne itp.) oraz 26 decyzji o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego jest jedną z najwyższych od początku 2003r., tj. od momentu w którym przestał obowiązywać z mocy prawa miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomaszów Mazowiecki.

W porównaniu z liczbą wydanych decyzji w 2019 r., która wynosiła 277 zauważamy niewielki spadek w ilości składanych wniosków o warunkach zabudowy, który spowodowany jest uchwaleniem w ostatnich dwóch latach, dla obszarów nieobjętych planami, trzech miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – dotyczy powierzchni około 140ha.

SPRAWY ADMINISTRACYJNE

W 2020 roku Urząd Gminy Tomaszów Mazowiecki wydał następujące decyzje administracyjne:

I. Podatki, odpady, akcyza

- 1) w sprawie podatku od osób fizycznych na 2020 rok – 6 489 decyzji
- 2) w sprawie podatku od osób fizycznych za lata ubiegłe - 34 decyzje
- 3) w sprawie podatku od osób prawnych - 6 decyzji
- 4) określające wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - 1 decyzja
- 5) w sprawie ulg (umorzenie, odroczenie, rozłożenie na raty) - 31 decyzji
- 6) w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej - 267 decyzji

Od dwóch wydanych decyzji: w sprawie odmowy umorzenia zaległości oraz w sprawie rozłożenia na raty należności w podatku z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego złożono odwołania. W obu przypadkach Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło zaskarżone decyzje i przekazało do ponownego rozpatrzenia. Następnie Wójt Gminy Tomaszów Mazowiecki wydał kolejne decyzje odmowne, od których ponownie wpłynęły odwołania.

Decyzje wraz z aktami sprawy zostały przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

II. Postępowania meldunkowe

- 1) Wydane decyzje o wymeldowaniu – 9,
- 2) Decyzje o odmowie wymeldowania – 0
- 3) Umorzenie postępowania – 4
- 4) Wnioski zawieszono, wycofane – 1

III. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach:

- 1) o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – 277
- 2) o środowiskowych uwarunkowaniach – 4

Złożono 1 odwołanie od decyzji o warunkach zabudowy, która została utrzymana przez organ nadzoru w mocy oraz 1 odwołanie od decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestor w związku ze sprzeciwem właściciela nieruchomości, na której planowano realizację inwestycji wycofał wniosek w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego.

IV. Drogi, środowisko, podziały nieruchomości

- 1) Na zajęcie pasa drogowego – 79 decyzji
- 2) Na usunięcie drzew – 10 decyzji
- 3) Zatwierdzenie podziału gruntów – 56 decyzji